

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра германської і фіно-угорської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Перекладацькі трансформації при перекладі німецькомовних художніх текстів» (назва навчальної дисципліни)

галузь знань

03 Гуманітарні науки

(шифр і назва)

спеціальність

035 Філологія

(шифр і назва)

спеціалізація

035.041 Філологія. Германські мови та літератури

(переклад включно) – перша - англійська
(назва)

освітній рівень

перший (бакалаврський) рівень

(бакалавр, магістр)

освітньо-професійна програма **Англійська мова і література, друга іноземна мова:
усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації**

(назва)

статус дисципліни

вибіркова

Форма навчання **денна / заочна**

Навчальний рік **2023 – 2024**

Семестр **VIII**

Кількість кредитів **ЄКТС 3**

Мова навчання **німецька**

Форма підсумкового контролю
залік

Розробник:

Зінченко Оксана Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської і фіно-угорської філології

Схвалено на засіданні кафедри німецької філології
протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Шутова М. О.

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології, протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Голова вченої ради факультету

(підпис)

Гнезділова Я. В.

(прізвище, ініціали)

Отримання майбутніми фахівцями магістральних знань з теорії і практики перекладу з другої іноземної мови, враховуючи синтаксичні, композиційні, морфологічні, лексичні особливості німецької мови, перекладацькі трансформації уможливить їхню підготовку до здійснення якісного перекладу художніх текстів з урахуванням особливостей перекладу текстів художнього стилю. Дисципліна дозволяє опанувати основи мовленнєвої компетенції, сприяти профільному навчанню, спрямована на розвиток умінь перекладацької діяльності з німецької на українську мову і з української на німецьку. Особливу увагу приділено подальшому формуванню соціокультурної компетенції, аналізу перекладацьких стратегій, що застосовуються у процесі трансформації текстів, розгляду граматичних проблем перекладу. Важливе місце в курсі відводиться опануванню прикладних зasad перекладу, опрацюванню сучасних технологій і набуттю практичних навичок у професійній діяльності.

Під час опанування курсу особлива увага буде приділена таким способам перекладу текстів художнього стилю: *прямий і непрямий, запозичення, калькування, дослівний переклад, транспозиція, модуляція, еквіваленція, адаптація*.

Зміст навчальної дисципліни розкривається у двох змістових модулях. В *Модулі 1* розглядаються основні категорії перекладознавства, *аналізується співвідношення контексту автора і контексту перекладача*, здійснюється порівняльний аналіз перекладів. В *Модулі 2* з'ясовуються морфологічні, синтаксичні труднощі перекладу та особливості перекладу текстів художнього стилю.

5. Завдання (навчальні цілі) визначаються метою:

- *ознайомити студентів 4-го курсу першого (бакалаврського) рівня з:*
  - базовими компонентами, засобами і моделями комунікації;
  - стратегіями і тактиками перекладу художніх творів;
  - характеристиками художніх текстів;
  - основними принципами, поняттями та труднощами перекладу;
  - основними видами перекладацьких трансформацій та формування навичок їх застосування у практиці перекладу.
- *виробити у студентів уміння:*
  - відбирати, аналізувати та узагальнювати необхідну інформацію відповідно до тематики теми, що розглядається на практичному занятті;
  - вибирати варіантні відповідності для одиниць мови оригіналу з урахуванням контекстуального значення та обґруntовувати даний вибір;
  - продукувати аутентичні тексти на основі мовних одиниць і мовних висловлень;
  - адекватно транслювати та засвоювати іншомовну інформацію, комунікативно-функціональну еквівалентність текстів оригіналу та перекладу.
- *навчити студентів:*
  - продукувати переклад художніх текстів;
  - чітко формулювати думки та обґруntовувати свою позицію;
  - реагувати впевнено і спонтанно на запитання, переконливо і аргументовано відстоювати свої погляди;
  - аналізувати вхідний текст на етапі, що передує безпосередньому перекладу, а також редактувати текст мовою перекладу;
  - сприймати текст як логіко-смислову єдність і адекватно передавати його мовою перекладу;
  - здійснювати порівняльний перекладацький аналіз текстів оригіналу та перекладу.

У результаті засвоєння дисципліни формуються такі компетентності:

1.3	Прийоми забезпечення адекватності та еквівалентності перекладу.	практичне заняття	письмова робота / усне опитування
1.4	Володіти граматикою, лексикою іноземних мов на рівні, що є достатнім для здійснення перекладу художніх творів.	практичне заняття	письмова робота / усне опитування
1.5	Демонструвати системне знання усіх аспектів теорії перекладу, елементів зв'язності тексту та термінологічного апарату.	практичне заняття	письмова робота / усне опитування
2.	Уміти		
2.1	Застосовувати одержані знання при вирішенні професійних задач, при розробці проектів мовної комунікації, міжособистісних взаємин та культурно-мовленнєвих філологічних проблем.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.2	Виокремлювати основну інформацію і деталі фактологічного характеру, працюючи з аудіо і відео матеріалами.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.3	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та німецькою мовами усно й письмово.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.4	Викладати усно і письмово набуту інформацію і свої думки у межах програмної тематики, продемонструвати розвинуту мовну здогадку та мовленнєву реакцію, вміння мовного самоконтролю.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.5	Визначати прагматичний і стилістичний потенціал художніх текстів оригіналу у процесі перекладу.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.6	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.7	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. Знати принципи, технології і прийоми художніх текстів державною та німецькою мовами.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.8	Здатність використовувати іноземну мову у подальшій професійній діяльності, що передбачає знання фахової термінології та володіння нормами сучасної української та німецької мов, філологічну обізнаність.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.9	Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.10	Здатність здійснювати порівняльний аналіз художньої української мови з лексичними і граматичними особливостями німецької мови.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест

2.11	Здатність опрацьовувати лексико-граматичний матеріал та застосовувати його при перекладі типових художніх тестів.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.12	Здатність аналізувати структурно-стильові особливості художніх тестів.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.13	Здатність оперувати спеціальною термінологією для німецько-українського та українсько-німецького перекладу.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
2.14	Здатність застосовувати перекладацькі прийоми та трансформації при перекладі художніх тестів.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
3.	Комунікація		
3.1	Здатність забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну й стилістичну еквівалентність у процесі перекладу художніх творів.	практичне заняття	усне опитування / тест / письмова робота
3.2	Здатність продемонструвати додаткові знання про культуру своєї та інших країн, особливості перекладу німецької та української мов.	практичне заняття	усне опитування / тест / письмова робота
3.3	Демонструвати навички міжособистісної взаємодії.	практичне заняття	усне опитування / тест / письмова робота
4.	Автономність і відповідальність		
4.1	Звертатися до життєвого досвіду, міжпредметних зв'язків і розуміння соціокультурних аспектів.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
4.2	Демонструвати здатність планувати та вірно розподіляти свій час.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест
4.3	Демонструвати здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	практичне заняття	усне опитування / письмова робота / тест

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліні із програмними результатами навчання

професійній діяльності.																			
ПРН 10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.			+	+	+	+	+			+	+	+						+	
ПРН 11 Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+		+	+				+		+								+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.			+	+	+	+	+			+	+	+					+		+
ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української тазарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).			+	+	+	+	+			+	+	+					+		+
ПРН 14 Використовувати мову, що вивчається в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.						+	+			+	+	+							
ПРН 16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+		+			+	+	+	+	+	+	+							
ПРН 17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності.									+		+	+	+	+	+		+	+	+
ПРН 20. Сприймати українськомовний та іншомовний (з англійської мови та другої іноземної мови) текст на слух з урахуванням можливих труднощів									+		+	+	+	+	+				

<p>розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо) для здійснення усного послідовного перекладу ділових переговорів і конференцій, синхронного перекладу та аудіовізуального перекладу з англійської мови.</p>	
<p>ПРН 21. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади українською мовою різножанрових текстів (зокрема, текстів офіційно-ділового дискурсу, цифрових медіа-текстів, текстів міжнародного гуманітарного права) з англійської мови та другої іноземної мови.</p>	+ + + + +
<p>ПРН 22 Демонструвати системне знання усіх аспектів теорії перекладу і практики, основних проблем та етапів розвитку перекладознавства, загальних і часткових теорій перекладу, категорій і видів перекладу з англійської та другої іноземної мов.</p>	+ + + + +

Додаткова

1. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2011. – 844 с.
2. Sieberg B. Sprechen lehren, lernen und verstehen: Grammatik und Übungen zu Ausdrucksweisen und Strukturen mündlicher Kommunikation: stufenübergreifendes Studien- und Übungsbuch für den DaF-Bereich / Bernd Sieberg. – Tübingen : Julius Groos Verlag, 2013. – 289 S.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://www.business-wissen.de/artikel/geschaeftsbriefe-geschaeftliche-briefe-und-e-mails-gut-formulieren/>.
2. <http://www.library.ukma.kiev.ua/>
3. <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
4. <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. <http://www.dnpb.gov.ua/>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна:

Комп'ютерний клас з інтернет-доступом для проведення тестування;

Мультимедіа проектор для проведення лекцій у форматі презентацій Power-Point;

Екран;

Ноутбук або стаціонарний комп'ютер;

Дошка.